

Georgstolln Bélabányán.

E vállalat kezdete ismeretlen; midőn legelőször megemlítették, 1607 április 18-án, akkor már régi bánya volt. A bányabíróság a kincstári és társulati tisztekekkel ekkor főbejárást tartván feljegyezték, hogy *Györgytárna*, mely a „Vogelhübler“ telér felé hajtatik, a háborús évek alatt nem műveltetett. Mint-hogy a régiek a Vogelhubler teléren sok ékes érczet termeltek, javasoltatott a tárna folytatása. E vállalat ekkor egészen a kincstáré vala.⁵⁾

1618 szeptember 6-án, midőn a selmeczi vállalatok részeinek kimutatása össze állittatott, már a kincstárnak csak kevés része volt e vállalatban; valószínű, hogy 1607 után a kincstár egészen föl hagyott vele, és a Brennerszövetkezet lett fő részese, mert 1618-ban részesei voltak:

⁵⁾ Selmeczi bányabírósági jegyzőkönyv.

A kincstár Khielmann után	$\frac{1}{16}$,	$\frac{1}{32}$,	$\frac{1}{64}$	résszel
„ „ Lorberer után	$\frac{4}{16}$,	—,	—	„
Brennerszövetkezet	$\frac{6}{16}$,	—,	$\frac{1}{64}$	„
Üblhopf Sámson	$\frac{4}{16}$,	—,	—	„ ¹⁾

Azt a völgyet, melyben *Györgytárna* fekszik „Ziegen-
grund“-nak nevezik. A selmeczi bányavállalatokra rossz idők
járván, ez a társulat is elhagyta *Györgytárnát*, mert 1632 octó-
ber 31-én újra adományoztatott az ugyan e név alatt egy Cseh-
országból Zinnwaldról származó bányásznak Knobloch Ábrahám-
nak, azon megjegyzéssel, hogy vitriol-, timsó- és kénbánya,
melyben réz is termelhető. Knobloch egy társulatot szerzett
össze, melynek részesei voltak:

Khayser Mátyás	$\frac{4}{16}$,	—	résszel
Vichter János örökösei	$\frac{4}{16}$,	—	„
Rott Hermann	$\frac{1}{16}$,	—	„
De Behaigne Ábrahám	$\frac{1}{16}$,	—	„
Khayser Márton	$\frac{1}{16}$,	—	„
Knobloch Ábrahám	$\frac{2}{16}$,	—	„
Geyer Miklós	$\frac{1}{16}$,	—	„
Gimbelius Sámuel	—,	$\frac{1}{32}$	„
Geyer Márkus	—,	$\frac{1}{32}$	„
Khayser Ulrich György	—,	$\frac{1}{32}$	„
Felbinger György	—,	$\frac{1}{32}$	„ ²⁾

Igen valószínű, hogy az új társulat sem jutott jó ered-
ményre, mert a tárgyalás alatt levő időszakban nem említették
többé a béalabányai *Györgytárna*.

1), 2)

Selmeczi bányabírószági jegyzőkönyv.

VI. Georgstolln, György tárna

1. Bányai igazgatósági adatok, 1721 - 1737

1721 április 10-én javasolja Aigner administrator, hogy a György tárói társulatnak a beadott első beváltásból eredő ezüst természetben kiadassék, régi szokás szerint.

1721 június 2-án jóváhagyja az udvari kamara, hogy a György tárói társulatnak a beadott első beváltása után járó szabályszerű pénzösszeg, és ezen kívül még a kincstári pénzverés nyeresége 55 ft 48 denárral kifizetessék.

1724 június 10-én eladja Schindler György selmeczi polgár és kovács mester a Schobob alatt fekvő György tárna 1/128 részét Semelrok Mátyásnak Bozenben Tirolban lakó urnak 32 aranyért darabját 5 ft 4 denárral számítva. Semelrock megbizottja volt Sternbach báró főkamaragróf.

1729 április 7-én megemlíti Neffzer egy levelében, hogy György táró mivelése rosszul megy, az ér nagyon összeszorult, de reméli, hogy ha a gerincz alól kijönnek, ismét megjavul.

1733 január 13-án kimutatja a bányabiróság, hogy báró Maltzahn 96/12 György tárói részei után fizetett 1732-ben 57 ft 5 krt.*

1734 márczius 12-én kimutatja a bélabányai György táró társulat, hogy 1731 augusztus 25-től 1734 márczius 6-ig összesen	10.625 ft 10 kr
költségei voltak,	
bevétele pedig	776 ft 5 kr
	<hr/>
tehát a veszteség	9.849 ft 85 kr,

ennek következtében megengedte Sternbach főkamaragróf, hogy a társulattól beváltandó dus ólomban levő arany és ezüst a rendes árakkal, az ólom pedig mázsánként 8 ftjával váltassék be.

1737 augusztus 5-én értesíti báró Mitrovsky a főtiszteket, hogy az udvari kamara a György táró társulatnak 3 évre megengedte a magasabb beváltás fizetést.

2. Bányabírósi adatok, 1695 - 1749

1695 május 7-én feljegyeztetett, hogy Sidarini György 1694 április 21-én felkérte a Schobob alatt fekvő György tárnát, hogy azt mint Zuschlagsbergwerk-et a Mohrer altárna felé hajtsa.

Részesek:

Sidarini György	14/16	részsel
Kellner János	2/16	"

1697 február 8-án átengedte Weigl Kristóf és Organist András a Gnadegottesstolln hinterm Breitenberg 8/16 részét spanyolországi Hill Jánosnak, az angolországi Hill Olivér fiának 100 ftért.

1697 augusztus 11-én átvette Reifferholz Fülöp Bapt. János cs.k. kapitány a Georgstolln unterm Schobob 5/16 és 1/64 részét.

1709 április 24-én a Georgstolln hinter den Schobob bányához tartozott 6 tárna, és részesei voltak:

ifj. Lorberer Ulrich János	2/16, 1/128	részsel
ifj. Lorberer Gottfried János	2/16, 1/128	"
Schwirian Menyhért	19/64	"
Minich Dániel örökösei	2/16	"
Komor András	1/32	"
Gigand András	1/32	"
Neupauer Mátyás	1/64	"
Sedliak György	1/64	"
Lindtner Bálint	1/64	"
Wassermann János	1/128	"
közös birtok	25/128	"

16/16.

1731 június 30-án felszólította a bányabírósi a György tárnai társulatot, hogy a társpénztárból kapott kölcsönt fizessék vissza. Megígérték, hogy 14 nap alatt visszafizetik, miután 2 beváltmány értékét fogják nemsokára megkapni.

1741 április 16-án átadja Hellenbach Károly báró a

György tárna 242/12 részét Richter Andrásnak avval, hogy ha jövedelem lesz, annak felét neki adja.

1741 május 20-án feljegyeztetett, hogy a Vichter-féle malom felett, a Schobob hegy alatt fekvő Szt. György tárna és Xaveri tárna bányához tartozik a régi vár mögött fekvő beomlott József tárna, egy altárna, 2 tó, több régi akna, tárna és horpadás, 4 működő zuzó.

Részesek:

Lissovini András	778	tizenkettő
Grueber Ferencz	768	"
báró Hellenbach György	576	"
Friedenliebi Fritz András Lipót	384	"
Richter András	384	"
Steller Erzsébet Mária	384	"
Tiendl Mihály	357	"
Dr. Kochlatsch István Antal	192	"
Ehrenreutter Anna Mária	192	"
Jung Gottfried Károly	192	"
Kretsmáry János	192	"
Preisz György	184	"
Schöneman Anna Mária	174	"
Scholtz Sámuel	174	"
Kästner Vilmos	174	"
Kugler Jeromos	148	"
Oberaigner Ignác József János	142	"
Grueber Nándor	142	"
Richter Frigyes Vilmos	110	"
Tinsz Jakab	96	"
Glitschka örökösök	96	"
Fleischer Gottfried János	85	"
Göllner Márton	77	"
Kraudy Gottfried János	59	"
báró Hellenbach Károly	30	"
Dobrotka Jakab János	27	"
Klauszman Mátyás	27	"

1741 augusztus 17-én főbejárás volt György tárnában, lementek a bányába: Rust erdőmester, Spiegel Ferdinand assessor, Walitzek bányabírói jegyző; a részesekek közül pedig: Oberaigner György János, Gruber Ferencz, Gruber Ferdinánd, dr. Kochlatsch, Richter András, Preisz, Zipszer Mátyás ottani bányatiszt, és Rausch Emanuel sáfár.

Az altárna alatt már 3 mélyítést találtak, 7-8 öl mélységre, melyek ismét felhagyattak, amint a telér keskenyebb lett, és a zuzóércz termelés nyereséget nem adott. Az altárna vájatvégén a telér 1 öl vastag, a vájatvég előtt néhány ölnyre, egy 4 ölnyi mélyítésben most dolgoznak.

A közép tárna vájatvégén a telér 3/4 öl vastag és munkában áll.

A felső tárna vájatvégén a telér csak 4 ujnnyi vastagságú és igen kemény.

A bélabányai György tárnának volt

	termelése		költsége		vesztesége	
	ft	x ft	x	ft	x	
1742-ben 85/12 után	12	27 1/2	36	25		
1743-ban 85/12 után	9	5	24	15	1/2	
1744-ben 87/12	19	34	31	44		
1745-ben "	14	50	30	58	1/2	
1746-ban 48/12	15	42	30	2	1/2	
	61	38 1/2	153	25 1/2	91	47

1749 május 10-én feljegyeztetett, hogy a Sobob alatt, a Vichter-féle malom felett fekvő György tárna és Xaveri tárna, valamint a régi vár mögött a Heckelstein alatt fekvő s 1718-ban felkért József tárna bányákhoz tartoznak 2 tó, sok régi tárna, akna és horpadás, az Engelschart is ide számítva, 4 zuzó.

Részeselek:

Lissovinny András	840	tizenkettő
báró Hellenbach György	768	"
Richter András	436	"
Steller Mihály János	393	"
Walla György	288	"
Thündl Mihály	269	"
Ehrenreutter Erzsébet Johann	255	"
Krečsmáry János	217	"
Friedenliebi Fritz Lipót András	197	"
Richter József	196	"
Jung Lajos János	196	"
Oberaigner György János	142	"
Scholz Sámuel	130	"
Kásztner Vilmos János	116	"
Richter Frigyes Vilmos	110	"
Stertz Gottlieb Kristóf	96	"
Tinsz Gottlieb János	96	"
Thündl Ágnes asszony	96	"
Klitschky Wenczel örökösei	96	"
Fleischer Gottfried János	87	"
Göllner Mihály	79	"
báró Hellenbach Károly	71	"
Kraudy Gottfried János	61	"
Tinsz János	60	"
Richter Mária Anna	59	"
Bernhardini Lajos János	58	"
Faber Katalin Anna	57	"
Kraudy Ehrenreich György	48	"
Dobrotka Jakab János	28	"
Klauszman Mátyás	28	"

6144

" .